

EL MÚSIC PEDAGOG PRINCIPAL TRANSMISSOR DELS EFECTES DE LA MÚSICA

Constantí Sotelo i Paradela

Professor de música, Llicenciat en Pedagogia Musical, Premi Catalunya d'Educació, 2008, Medalla d'Honor de Barcelona, 2008

INTRODUCCIÓ.

Agraïxo a ÀMBITS DE PSICOPEDAGOGIA la oportunitat de poder expressar uns conceptes forjats per unes vivències i garantits per una experiència de més de 40 anys dedicats a la docència musical entre els joves principalment.

Va ser per allà els anys 1957, quan jo tenia 18 anys i estava estudiant el 5è curs de batxillerat i música en el Seminari de La Seu d'Urgell. Aquell estiu a Balaguer em varen convidar a anar de monitor de colònies a Santa Ma. de Meià (La Noguera). Recordo que vàrem estar 15 dies gaudint de les fonts de Meià, del camp de futbol, de la casa de colònies (antic Monestir) i de les xerrades i focs de camp de cada vespre (no hi havia tele, lògicament). Durant aquells dies havíem d'organitzar festivals, cants i danses amb els nens. Jo sabia tocar el piano i tenia bona veu.

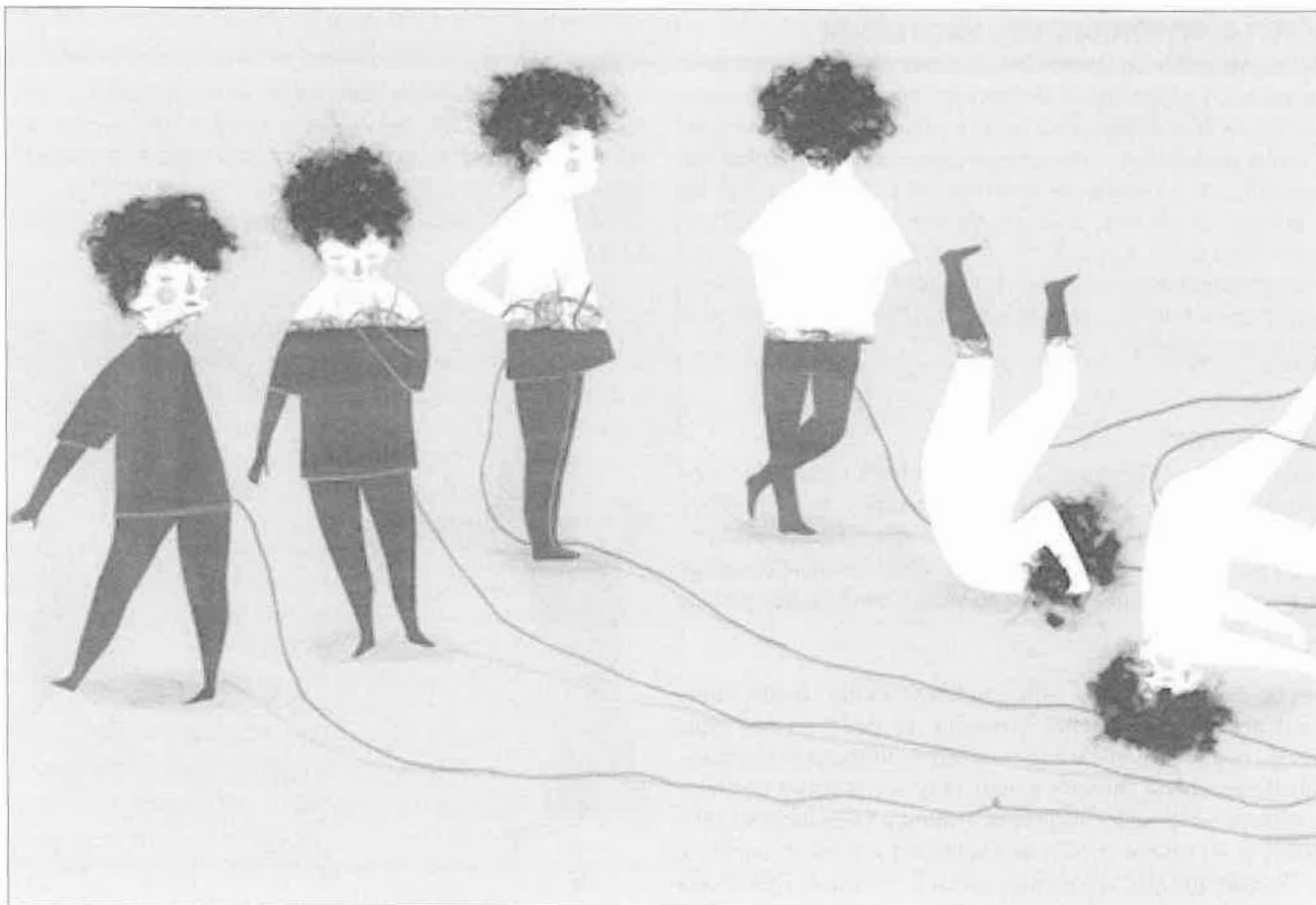
Allí vaig descobrir dues realitats que m'acompanyaran tota la vida: la vocació per la música i la vocació per l'educació dels infants i joves. Sempre m'he considerat afortunat i encara ara me'n sento ara ja que he pogut unir en una sola realitat les dues vocacions meves abans esmentades.

He volgut fer aquest preàmbul testimonial per indicar de forma palesa que la música NECESSITA un ens actiu i comunicador per tal que la seva força màgica esdevingui plena realitat perdurable.

LA PERSONA: EL MÚSIC TRANSMISSOR DELS EFECTES DE LA MÚSICA.

Ni la ciència ni la voluntat són capaços de crear l'impuls comunicador de la música. És evident que un virtuós del piano podrà interpretar a la perfecció les Poloneses de Chopin. Ara bé, la mecànica per sí sola no és comunicadora; necessita quelcom més. També és evident que sense tècnica no hi pot haver tampoc comunicació.

La comunicació neix de dins cap a fora. La comunicació és un estat d'ànim positiu. És tenir la capacitat d'ésser permeable. La comunicació és com una esponja a la que has de deixar penetrar tots els impulsos de la música. Una vegada el teu interior musical ha recollit aquests efectes, cal una assimilació...fer-los carn de la teva carn. Cal estimar-los; fer-los fills teus, gaudir-los, amanyagar-los, fer-los créixer...i, aleshores, els comunicaràs amb la

força vital, com la d'un pare enamorat que presenta el propi fill a la societat...

Aquesta actitud positiva i exigent marca la diferència... i el públic gran o jove ho aprecia. La música que surt d'aquell cor o orquestra o classe conduïda per aquest professor- director...té MÀGIA. TÉ VIDA. TÉ MÚSICA...Serà aquell professor, que amb la seva mirada crearà un ambient adequat per a l'audició...o aquell pianista que amb la seva expressió anímica dels dits i del propi cos transmetrà aquells sentiments que està executant...o aquell director de cor o d'orquestra que amb el seu gest, la seva mirada, comunicarà als intèrprets i al públic tota la saviesa d'aquella literatura musical.

D'aquí la importància de l'ambient propici: ordre, silenci, concòrdia, rectitud, exigència, estudi...

VIVÈNCIES MUSICALS DURANT MÉS DE 40 ANYS DE DOCÈNCIA.

Des dels meus inicis com a pedagog de la música, sempre he tingut molt clar dos principis:

- Ser respectuós amb la matèria que ensenyo i amb el públic a qui m'adreço.
- Fer viure i/o participar de la música que jo mateix visc i gaudeixo

En efecte, ser respectuós amb la música vol dir ser competent amb la matèria (anàlisi previ dels ritmes, passatges complicats: del text i el seu significat; l'acompanyament harmònic i rítmic -participatiu). Totes les improvisacions han d'estar preparades. Cada cançó és com un text literari: subperíodes, períodes (suspensiu- conclusiu), frases. El ritme: binari, ternari compost, poliritme..., la sincopa i el contratemps...l'arsis i la tesi. Si el professor/a és conscient d'aquesta realitat analítica...la resposta serà sempre positiva, en general, per part dels alumnes.

L'EXEMPLE VIVENCIAL DEL PROFESSOR

Fer viure i participar de la música que s'està assajant. El teu gest, la teva mirada, l'expressió de la cara i del moviment de tot el cos són els signes més evidents de la teva vivència que es comunica de forma inconscient. Quan es posa una audició, l'actitud del professor/a ha de ser totalment participativa i vivencial. Ell ha de ser el primer en estimar, apreciar, valorar aquella melodia que s'està escoltant o que s'està interpretant amb els instruments. (Sé d'alguns casos que mentre toquen els alumnes o s'està escoltant un passatge d'una simfonia...el professor aprofita per passar llista o llegir el tema següent...)

LES AUDICIONS

Hi ha dues classes d'audicions: l'audició analítica i l'audició "contemplativa". Les dues són importants i necessàries. Jo acostumava a començar amb l'audició contemplativa (ambient seré, relaxant, foscúria a l'aula, etc.). Tot seguit, feia l'audició analítica (musicograma, tema amb la flauta o amb la percussió, canó, power point... etc.)

Després de més de 40 anys, estic gaudint de molts i molts alumnes que tenen present aquelles vivències. És per a mi una gran satisfacció poder comunicar-me amb ells/es mitjançant els sistemes actuals: facebook, moodle, e.mail, blog, etc. Aquests sistemes m'han permès entrar en contacte amb exalumnes dels anys 80, 90 i actuals, els quals em fan referència a la música viscuda en aquelles classes. Puc dir que això em permet tornar a "fer música vivencial

i comunicativa" amb ells. És fantàstic.

No cal pas dir que si aquests alumnes haguessin tingut una experiència negativa musical, no seria possible aquesta vivència ni meva ni d'ells/es.

CONCLUSIÓ

"Oh música. El teu poder és màgic"

(Mozart, La flauta màgica)

Vull finalitzar aquest article amb unes frases extretes del llibre "Efecto Mozart del pedagóg americà Dom Campbell. (Edit. Urano)

"...en un instant, la música és capaç d'animar-nos...ens desvetlla l'esperit de comprensió i d'amor...La música evoca records d'amants perduts...Ajuda en les malalties...És un espai sagrat, és una catedral tan majestuosa que en ella podem sentir la magnificència de l'Univers. I és també una senzilla casa, tan senzilla que ningú de nosaltres pot conèixer els seus més profunds secrets.

No obstant, la música és més que tot això. És el so de la terra i del cel; és el resson del tren i de les distàncies... Des del primer crit de vida fins el darrer sospir de la mort...estem embolcallats en el so i les vibracions en tot moment de nostra vida.

La música és l'alè primordial de la creació, la veu dels àngels i àtoms; és, en darrer lloc, la matèria de la que estan fets la vida i els somnis...les ànimes i els estels"

Dono gràcies a tots aquells que m'han ensenyat la música i a gaudir d'ella.

Dono gràcies als centenars i milers d'alumnes que he tingut a les meves aules i corals perquè m'han permès entrar dins seu i m'han permès plantar una llavor musical i d'amistat que ara estan donant els seus fruits meravellosos i per sempre.

Barcelona, gener de 2010

Nota:

Constantí Sotelo és l'iniciador i director tècnic de "Les trobades de corals a secundària". Des de l'any 1992 s'han realitzat 15 trobades a diferents ciutats de Catalunya. La 15ª. Va tenir lloc a Barcelona, al Palau Sant Jordi, amb la presència de 102 corals i més de 4.000 alumnes. La propera tindrà lloc el 14 d'abril a Lleida. Per aquesta trobada hi ha inscrits 115 corals de Catalunya, Andorra i València i més de 4.400 alumnes.

